

2. RAZMNOŽAVANJE I OPLODNJA JABUKA

2. 1. RAZMNOŽAVANJE REZNICAMA

Jedan od oblika vegetativnog razmnožavanja jabuke. Ovaj način je jednostavan i daje dobre rezultate. Kod razmnožavanja jabuke iz reznica razlikujemo tri vrste i to: 1) *zelene* (kojima se razmnožava do sredine leta); 2) *poludrvenaste* (uzimaju se do jeseni); i 3) *drvenaste* (uzimaju se od jeseni, nakon opadanja lišća).

2. 1. 1. Postupak razmnožavanja reznicama

Reznice se uzimaju rano ujutro. Odrezati nekoliko reznica dužine 10–15 cm. Rezati treba ispod zgloba (člana), zadebljanog mesta na izdanku. S ubranih reznica ukloniti sve listove s donjeg dela, a kod bujnih vrsta gornje listove skratiti na pola (rezanjem što bliže stabljici, a ne kidanjem). Za lakše ožiljavanje reznica potrebno je primeniti hormone koji sadrže humus, ekstrakt algi i fitoformonalne supstance. Ukorenjivanje reznica izvesti u lončićima koje treba napuniti supstratom. Donji deo reznice potrebno je umočiti u praškasti hormon. Reznicu nakon što se pripremi na taj način treba staviti na ožiljavanje u supstrat koji moramo prethodno proširiti odgovarajućim štapićem. Iza toga pritisnuti supstrat oko reznice. Dobro zaliti, pa pokriti prozirnom plastičnom vrećicom ili folijom.

2. 2. KALEMLJENJE JABUKA

Jabuka se može kalemiti i na vegetativne podloge. To je jedan oblik vegetativnog razmnožavanja jabuka. Za uzgoj bujne, prilično otporne jabuke određene sorte treba je kalemiti na divlju jabuku.

2. 2. 1. Alat za kalemljenje i učvršćivanje kalema

Za uspešno kalemljenje jabuka potrebno je nabaviti odgovarajući alat. Tu ubrajamo sledeći alat i opremu:

1. Kalemarski nož koji služi za pravilno rezanje.

2. Makaze i testera za rezanje

3. **Kalemarske gumice i drugi materijali** za učvršćivanje kalema. Za to se mogu koristiti gumice, električarska izolir-traka, papirna samolepljiva traka. Za deblje podloge se koristi i elastična traka, PVC folija ili izolir-traka.

4. **Kalemarski vosak i drugi materijali** koriste se za učvršćivanje i mazanje preseka i procepa. Ovaj materijal može biti topli i hladni kalemarski vosak, pčelinji vosak, goveđi loj ili obična glina. Učvršćivati se može i običnim ekserima.

5. **Pomagala za proširivanje rascepa** kao što su mali drveni klinovi i sl.

SLIKA 20: KALEMARSKI NOŽ

Za orezivanje i kalemljenja voća na tržištu postoje specijalne makaze pod nazivom „CEPISTAR“. Dizajnirane su tako da mogu precizno izraditi jednostavne spojeve kod kalemljenja. Koriste za kalemljenje svih vrsta sadnica, voćki, ukrasnog grmlja, cveća, itd. Pomoću njih možemo rezati različite rezove i primeniti različite postupke kalemljenja. Omogućavaju rezanje na 3 različita načina (tip Ω , tip V ili tip U) rezova odnosno kalemljenja. Kalemljenje se izvodi na siguran način. Prikladne su i za početnike, budući da je rezanje izuzetno jednostavno.

SLIKA 21: MAKAZE ZA OREZIVANJE I KALEMLJENJE
„CEPISTAR“

SLIKA 23: RAZMNOŽAVANJE ZELENIM REZNICAMA

2. 3. POSTUPAK KALEMLJENJA

Najvažnije je vrlo precizno napraviti rezove i jednako precizno postaviti plemku (pup) na podlogu. Pri tome je potrebno voditi računa o higijeni pri radu. Sve mora biti izvedeno tako da je pravilno nalegnuto kako ne bi mogao ulaziti vazduh, insekti i voda. Za uspešno kalemljenje jabuka potrebno je pravilno odabrati pelcere i podloge na koje se kalemi.

Plemka (pelcer) je deo jabuke u kojem je genetski zapis o boji, ukusu, veličini i mirisu jabuke. Plemka može biti reznica ili samo pupoljak. Koji će se deo uzeti i primeniti zavisi od iskustva osobe koja izvodi kalemljenje. Vreme za uzimanje pelcera je kada su pupoljci pred otvaranjem.

Grančice od odgovarajuće sorte seći od januara do marta. Seći zdrave prošlogodišnje s razvijenim pupoljcima. Za vreme mraza i toplog vremena ne seći. Ako se seku kada je biljka već poterala, tada te grančice treba odmah upotrebiti. Odrezane grančice mogu se čuvati u podrumu pobodne 10 cm u vlažni pesak. Grančice povremeno izvaditi i ponovo pobosti u isti pesak. Ako dođe vreme kalemljenja, a one se ne upotrebe, moguće ih je čuvati do jula uz povremeno polivanje vodom. Grančice se mogu čuvati i na otvorenom na način da se stave u rastresitu zemlju i pokriju slamom. Kad zatopli, obavezno ih upotrebiti. Najčešći postupci kalemljenja su okuliranje i čipovanje.

